

משרד החינוך

אגף בכיר בחינות

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !**הוראות לבחינה**

1. יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
2. אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
3. אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
4. לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
5. **אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
6. אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

ב ה צ ל ח ה !

<p>מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان</p> <p style="text-align: center;">שאלון 002371</p> <p style="text-align: center;">תנ"ך</p>	<p>מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px auto; width: 80%;"> <p style="text-align: center;">שנה السنة חודש الشهر מועד موعد</p> <p style="text-align: center;">מס' תעודת הזהות סמל ביה"ס رقم الهوية رقم المدرسة</p> </div> <p>יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)</p>	<p>מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن</p>
--	--	--

יש לסמן במשבצת אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي

* التعليمات باللغّة العربيّة على ظهر الصّفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُشير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשפ"א, 2021
מספר השאלון: 002371

מדינת ישראל
משרד החינוך

תנ"ך

לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק ראשון	— תורה:	דברים	— (20x2)	— 40 נקודות
פרק שני	— נביאים:	מלכים ב, ירמיה, יחזקאל	— (20x2)	— 40 נקודות
פרק שלישי	— כתובים:	עזרא ונחמיה	— (10x2)	— 20 נקודות
			— סך הכול	— 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים.
- ד. הוראה מיוחדת: יש לענות על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

העתקה של דברי פרשן בלי הסבר לא תיחשב לתשובה.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

שים לב: העתקה של דברי פרשן בלי הסבר לא תיחשב לתשובה.

פרק ראשון — תורה: דברים (40 נקודות)

ענה על שאלה 1 — שאלת חובה, ועל אחת מן השאלות 2-5 (לכל שאלה — 20 נקודות).

1. **יחידת "הארץ הטובה" — פרקים ח', י"א (שאלת חובה)**

א. (1) עיין בפרק ח', פסוקים ב'-ה'.

על פי פסוקים אלה, כתוב בלשונך דבר אחד שבני ישראל צריכים ללמוד מן ההליכה במדבר במשך ארבעים שנה.

ב. (2) עיין בפרק ח', פסוקים י"א-י"ז.

על פי פסוק י"ז, כתוב מהי המסקנה שבני ישראל עלולים להסיק, ומדוע הם עלולים להסיק זאת.

(8 נקודות)

ב. עיין בפרק י"א, פסוקים י'-י"ב.

(1) כתוב בלשונך הבדל אחד בין ארץ מצרים ובין ארץ-ישראל בתחום החקלאות.

(2) יש פרשנים הסוברים שבפסוקים אלה מתואר יתרון של ארץ-ישראל על פני ארץ מצרים.

מהו היתרון של ארץ-ישראל על פי פסוקים אלה? נמק את תשובתך.

(8 נקודות)

ג. "למען ענתה לנסתה לדעת את אשר בלבבך התשמר מצותנו אם לא" (פרק ח', פסוק ב').

רשב"ם (לפסוק ב'): "למען ענתך" - זהו עינוי שאין פת בסלך [לחם בסל שלך], וחיך תלויים לפרום בכל יום."

על פי רשב"ם, הסבר מדוע המן שירד מדי יום במדבר נחשב עינוי לבני ישראל.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

ענה על אחת מן השאלות 2-5 (לכל שאלה – 20 נקודות).

2. יחידת "לא תתעלם" – פרק כ"ב, פסוקים א'-ד'

א. "וְהָיָה עִמָּךְ עַד דְּרֹשׁ אַחִיךָ אֹתוֹ וְהִשְׁבֹּתוּ לוֹ" (פסוק ב').

(1) על פי הפשט, מה התורה דורשת ממוצא אבדה?

(2) רש"י (לפסוק ב'): "עד דרש אחיך" – [...] דרשהו שלא יהא רמאי".

על פי רש"י, מה מוצא האבדה מצווה לעשות?

(8 נקודות)

ב. "לא תראה את חמור אחיך או שורו נפלים בדרך והתעלמת מהם הקם תקים עמו" (דברים כ"ב, ד').

"פי תראה חמור שנאף רבץ תחת משאו וחדלת מעזב לו עזב תעזב עמו" (שמות כ"ג, ה').

(1) מה התורה מצווה בכל אחד מן הפסוקים האלה?

(2) על פי מה שלמדת, מהו התנאי לקיום המצווה הנלמד מן המילה "עמו" בפסוק בדברים?

(8 נקודות)

ג. רבנו בחיי (לדברים כ"ב, פסוק א') – "השב תשיבם לאחיק" – תצווה התורה שנהיה זהירים בהשבת אבדה

לבעלים. [...] וכל זה מדרכי חסד והרחמים, ללמד שכולנו עם אחד [...] ושירצה כל אחד בתועלת חברו, ושיחמול על ממונו".

על פי רבנו בחיי, מצוות השבת אבדה באה ללמד אותנו שכולנו עם אחד.

הסבר כיצד מצוות השבת אבדה מלמדת אותנו שאנחנו עם אחד.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

3. יחידת "פתח תפתח" – פרק כ"ד

א. עיין בפסוקים י"ד-ט"ו.

(1) מהי דרישת התורה בציווי שבפסוק ט"ו? מהו הנימוק של הכתוב לציווי זה?

(2) על פי פסוק ט"ו, מי קורא אל ה', ומדוע הוא עושה זאת?

(8 נקודות)

ב. עיין בפסוק י"ט.

(1) מהי המצווה המוזכרת בפסוק?

(2) רש"י (לפסוק י"ט): "למען יברכך" – ואף על פי שבאת [שבאה] לידו שלא במתכוון, [...] אמור מעתה, נפלה סלע [מטבע] מידו ומצאה עני ונתפרנס בה הרי הוא מתברך עליה."

על פי רש"י, הבא דוגמה אחת למקרה שבו אדם מתברך על מעשה שעשה "שלא במתכוון".

(8 נקודות)

ג. רבי יוסף בכור שור (לפסוק י"ט): "למען יברכך ה' – מפני שיש באלו מצוות חסרון כיס [הפסד ממון] אומר כי יברכך, כלומר: לא תהיה חסר בכך כלום."

על פי רבי יוסף בכור שור, מהי הברכה שה' מברך את מי שמקיים מצוות שיש בהן "חסרון כיס"?

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

4. יחידת "דיני מלחמה" – פרק כ', פסוקים א'-ט'

א. (1) מי הם הדוברים שפונים אל העם בפסוקים ב'-ט', ומהי המטרה של כל אחד מן הדוברים בדבריו?

(2) רמב"ן (לפסוק ה'): "פן ימות במלחמה" – [...] וציווה על השלושה האלה לשוב, כי ליבו על ביתו וכרמו ועל אשתו וינוס".

— על פי פסוקים ה'-ז', כתוב בלשונך מי הם השלושה שפטורים מן המלחמה.

— על פי רמב"ן, מדוע הם פטורים?

(8 נקודות)

ב. (1) "מי האיש הרא נרך הלבב ילך וישב לביתו" (דברים כ', ח').

על פי מה שלמדת, את מי התורה פוטרת מן המלחמה בפסוק ח'? כתוב שני פירושים.

(2) רש"י (לפסוק ט'): "שרי צבאות" – [...] זקיפין, בני אדם עומדים בקצה המערכה לזקוף את הנופלים ולחזקם בדברים: שובו אל המלחמה ולא תנוסו, שתחילת נפילה ניסה".

הסבר את דברי רש"י "תחילת נפילה ניסה". מה התורה מציעה כדי למנוע את התופעה שרש"י מתאר בדבריו?

(8 נקודות)

ג. רמב"ן (לפרק ח', פסוק י"ח): "ידוע כי ישראל גיבורים ואנשי חיל למלחמה, כי נמשלו לאריות ולזאב יטרוף, [...]

על כן אמר: אם תחשוב 'כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה', תזכור ה' שהוציא אותך ממצרים ולא היה לך שם כוח ועוצם יד כלל. ותזכור עוד כי במדבר אשר אין לאל ידך לחיות שם, עשה לך כל צורךך, אם כן גם החיל הזה אשר עשית בכוחך, ה' הוא שנתן לך הכוח כאשר עשית אותו, ואם תשכח את ה' יכלה כוחך".

(1) על פי רמב"ן, מהי הסכנה הרוחנית שעלולה להיגרם בעקבות ניצחון של עם ישראל במלחמה?

(2) מה עם ישראל צריך ללמוד מיציאת מצרים וההליכה במדבר כדי להימנע מן הסכנה הזו?

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

5. יחידת "מצוות ההנהגה" – פרק י"ז, פסוקים ח'-י"ג

- א. (1) על פי מה שלמדת, כיצד משה קובע את ההלכה, וכיצד השופטים בארץ-ישראל קובעים אותה? היעזר **במדבר**, פרק ט', פסוק ח'.

- (2) רש"י (לפסוק ט'): "ואל השופט אשר יהיה בימים ההם" – ואפילו אינו כשאר שופטים שהיו לפניו אתה צריך לשמוע לו. אין לך אלא שופט שבימך".
מהי ההלכה שרש"י לומד מפסוק זה? מאילו מילים בפסוק ההלכה הזו נלמדת?

(8 נקודות)

- ב. (1) על פי מה שלמדת, מהו חטאו של זקן ממרא, ומהו עונשו על חטא זה?

- (2) עיין בפסוק י"ג ובפירוש רש"י שלפניך.
רש"י (לפסוק י"ג): "וכל העם ישמעו" – מכאן שממתינין לו עד הרגל".
— מתי מענישים זקן ממרא?

— מהי התועלת שיש בענישה שלו דווקא בזמן הזה?

(8 נקודות)

- ג. רמב"ן (לפסוק י"א): "לא תסור ימין ושמאל" – [...] אפילו תחשוב בליבך שהם טועים [...] תעשה כמצוותם, ואל תאמר איך [...] אהרוג האיש הנקי הזה, אבל תאמר כך ציווה אותי האדון [אלוקים] המצווה על המצוות שאעשה בכל מצוותיו ככל אשר יורוני העומדים לפניו במקום אשר יבחר ועל משמעות דעתם נתן לי התורה אפילו יטעו".
על פי רמב"ן, הסבר מדוע על האדם להישמע להוראת בית הדין גם אם הוא חושב שביית הדין טועה.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

פרק שני — נביאים: מלכים ב, ירמיה, יחזקאל (40 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 6-8 (לכל שאלה — 20 נקודות).

6. מלכים ב, פרק כ"ד, פסוקים ח'-י"ז

א. עיין בפסוקים י"ד-ט"ז.

- (1) כתוב מהו הכינוי של הגלות המתוארת בפסוקים אלה. ציין שלוש מן הקבוצות של האנשים שגלו בגלות זו. מה המשותף לקבוצות האלה?

- (2) מה המשותף לאנשים שנשארו בירושלים לאחר גלות זו?

(8 נקודות)

ב. מלכי בבל נהגו לשנות את השמות של מלכי הארצות שכבשו.

- (1) הבא לכך דוגמה מפרק כ"ד.

- (2) מדוע נהגו מלכי בבל באופן זה?

(8 נקודות)

ג. עיין במלכים ב, פרק כ', פסוקים י"ז-י"ח.

מה ישעיהו מנבא בפסוקים אלה?

- (2) צטט מפרק כ"ד פסוק המוכיח שנבואה זו של ישעיהו התקיימה.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

7. ירמיה, פרק כ"ח

א. (1) כתוב שניים מן הדברים בנאום חנניה, שבאמצעותם הוא מנסה לשכנע את העם שהוא נביא אמת.

(2) עיין בפסוקים ז'-ט', ובדברי הרמב"ם שלפניך.

רמב"ם, הלכות יסודי התורה, פרק ל', הלכה ד': "הא למדת שבדברי הטובה בלבד ייבחק הנביא, הוא שירמיהו אמר בתשובתו לחנניה בן עזור, כשהיה ירמיהו מתנבא לרעה וחנניה לטובה, אמר לו לחנניה, אם לא יעמדו דברי - אין בזה ראייה שאני נביא שקר, אבל אם לא יעמדו דבריך - ייודע שאתה נביא שקר".

לדעת הרמב"ם, הסבר מדוע אם לא תתקיים נבואת ירמיהו לא תהיה זו ראייה להיותו של ירמיהו נביא שקר, אך אם לא תתקיים נבואת חנניה תהיה זו ראייה להיותו של חנניה נביא שקר.

(8 נקודות)

ב. (1) על פי מה שלמדת, מדוע ירמיהו עונה "אמן" על הנבואה השקרית של חנניה?

(2) עיין בפסוקים י"ב-י"ד.

מה ה' מצווה על ירמיהו לומר לחנניה, ומהי המשמעות של אמירה זו?

(8 נקודות)

ג. עיין בפרק כ"ז, פסוקים ב'-ח'.

מהו המסר שה' מבקש להעביר באמצעות המוטות שהכין ירמיהו?

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

8. יחזקאל, פרק ל"ז, פסוקים ט"ו-כ"ח

א. (1) כתוב בלשונך את המעשה הסמלי שהצטווה הנביא לעשות.

(2) הסבר מה מסמל המעשה הזה.

(8 נקודות)

ב. (1) ר' יוסף קרא (לפסוק כ"ג): "ולא יטמאו עוד בגלוליהם" – מאחר שלא יהיו לשני גויים, ולא יחצו לשת

ממלכות, לא ייטמאו עוד בשיקוציהם ובגילוליהם כמו שעשו בימי ירבעם ורחבעם [...] שדבר זה, שנחלקו לשני גויים ולשת ממלכות, גרם שנתייעץ ועשה שני עגלי זהב ונטמאו בהם כל בית ישראל".

על פי ר' יוסף קרא, הסבר כיצד גרם הפירוד בעם ישראל לריבוי חטא העבודה זרה.

(2) על פי פסוקים כ"ד-כ"ח, כתוב שלושה מן הדברים שיתרחשו בזמן הגאולה.

(8 נקודות)

ג. אברבנאל (לפרק ל"ז, פסוק כ"ח):

"הנה התבארו בנבואה הזאת [...] דברים גדולים בגאולה העתידה, הראשון שישבו עשרת השבטים [...], השני שימלוך מלך מבית דוד על יהודה וישראל יחד [...], השלישי שתשוב השכינה והנבואה ושאר הקדושות אשר

בבית ה' כימים הראשונים [...], הרביעי שגם האומות יקבלו אמונת השם יתברך ויכירו וידעו אלוהותו".

לדברי אברבנאל, בנבואה זו התבארו ארבעה דברים גדולים בנוגע לגאולה העתידה.

הבא מן הפסוקים ראיות לשלושה מן הדברים האלה.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

פרק שלישי – כתובים: עזרא ונחמיה (20 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 9-11 (לכל שאלה – 10 נקודות).

9. עזרא, פרק ג'

א. (1) כתוב את שני השלבים בחידוש פעילות המקדש, לפי הסדר המתואר בפרק ג'.

(2) הסבר מדוע סדר השלבים היה כזה.

(5 נקודות)

ב. עיין בפסוקים י'-י"ג.

(1) מה היו שתי התגובות של העם על ייסוד ההיכל?

(2) מה הייתה הסיבה לכל אחת מן התגובות?

(5 נקודות)

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

10. נחמיה, פרקים ג'-ד'

א. עיין בפרק ג', פסוקים ל"ג-ל"ח.

(1) הסבר את דברי הלעג של סנבלט בפסוק ל"ד.

(2) מה עשה נחמיה בתגובה על דברי סנבלט, ומה אפשר ללמוד מן המעשה הזה על דמותו של נחמיה?

(5 נקודות)

ב. עיין בפרק ד', פסוקים א'-ג'.

(1) מה הייתה התוכנית של סנבלט וחבריו, ומה הניע אותם לתכנן תוכנית זו?

(2) מה היו שתי הפעולות שנקט נחמיה בתגובה על התוכנית של סנבלט?

(5 נקודות)

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

11. נחמיה, פרק י"ג

א. עיין בפסוקים ט"ו-י"ט.

(1) כיצד בא לידי ביטוי חילול השבת בירושלים?

(2) ציין שתי פעולות שנקט נחמיה כדי למנוע את חילול השבת בירושלים.

(5 נקודות)

ב. (1) על פי פסוקים כ"ג-כ"ט, מהי התופעה שנגדה נלחם נחמיה? כתוב שניים מן המעשים שעשה נחמיה כדי

למנוע תופעה זו.

(2) הסבר מדוע נחמיה מזכיר את שלמה המלך בפסוק כ"ו.

(5 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

לא לכתוב באזור זה

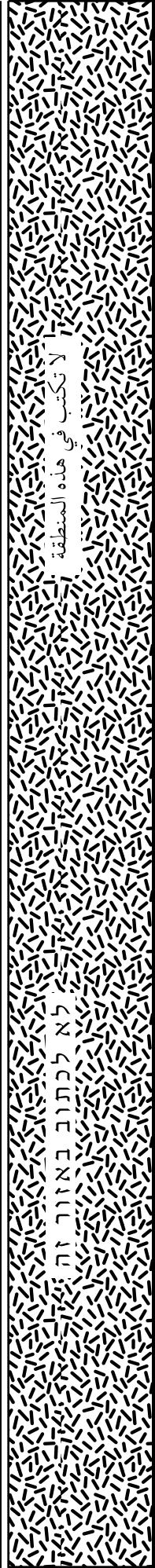
لا تكتب في هذه المنطقة

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

טיוטה

Lined area for writing the draft response.

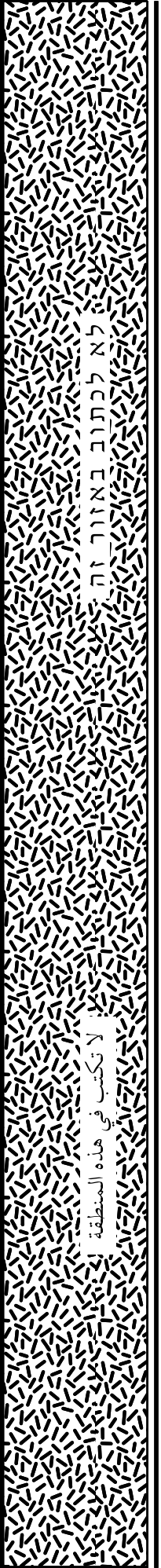
لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002371

טיוטה

Lined writing area for the draft response.

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

לא לכתוב באזור זה

לא לכתוב في هذه المنطقة

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"